

Sygn. akt III RC 402/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Żylińska-Małecka

Protokolant Andżelika Socha

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 roku w Dzierżoniowie

sprawy z powództwa **J. D.**

przeciwko **K. D.**

o obniżenie alimentów

oddala powództwo.

Sygn. akt III RC 402/13

UZASADNIENIE

J. D. w dniu 24 września 2013 roku wniósł pozew przeciwko pozwanej K. D., reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową G. D., o obniżenie alimentów z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 100 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu swojego żądania podał, że alimenty na rzecz K. D. w kwocie po 400 zł miesięcznie były zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w dniu 11 kwietnia 2012 roku. We wrześniu 2012 roku J. D. wniósł pozew o obniżenie tych alimentów, ale żądanie nie zostało uwzględnione. Jednakże od 30 kwietnia 2013 roku zaszły istotne okoliczności w życiu powoda, które uzasadniają ponowne żądanie obniżenia alimentów. Powód podał, że znacznemu pogorszeniu uległ stan jego zdrowia, w związku z czym, zmuszony jest przeznaczać większe środki na leki i konsultacje lekarskie. W szczególności u powoda pojawiły się zaburzenia psychiczne i dlatego musi korzystać z konsultacji prywatnych lekarza psychiatry. Oprócz tego zdiagnozowano u powoda chorobę wieńcową przewlekłą, dławicę piersiową, cukrzycę i depresję. W 2005 roku powód przeszedł zabieg pomostowania aortalno-wieńcowego implantacji stenu zaś w dniu 16 kwietnia 2013 roku wykonano koronografię. W związku z tym istnieje konieczność cyklicznych wizyt prywatnych u lekarza kardiologa. Jedynym źródłem dochodu powoda jest świadczenie z KRUS w kwocie 399,59 zł albowiem z powodu stanu zdrowia nie jest zdolny do pracy. Z kolei, jak podniósł powód, matka pozwanej zamieszkuje z konkubentem, który osiąga znaczne dochody z pracy w Niemczech. Sama zaś uzyskała dochód w kwocie 100 000 zł ze sprzedaży mieszkania po swojej zmarłej matce. Natomiast na powodzie ciąży jeszcze obowiązek alimentacyjny względem szesnastoletniego syna, na którego łoży po 150 zł miesięcznie.

Na rozprawie w dniu 27 stycznia 2014 roku powód J. D. podtrzymał swoje żądanie zaś przedstawicielka ustawowa pozwanej G. D. wniosła o oddalenie powództwa w całości. W trakcie postępowania strony nie zmieniły swojego stanowiska.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie oddalił powództwo J. D. o obniżenie alimentów, które były zasądzone w kwocie po 400 zł miesięcznie na rzecz K. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w dniu 11 kwietnia 2012 roku.

W kwietniu 2013 roku J. D. otrzymywał świadczenie z KRUS w kwocie brutto 959,38 zł miesięcznie. Z tej kwoty KRUS potrącano 52 zł na podatek dochodowy, 86 zł na ubezpieczenie zdrowotne oraz kwotę 421,79 zł tytułem potrąceń komorniczych. Wypłacana powodowi kwota wynosiła 399,59 zł. Za energię elektryczną powód płacił 42,43 zł miesięcznie, za gaz 33,62 zł miesięcznie. J. D. nie uiszczal opłat z tytułu czynszu. Na leki wydawał około 200 zł miesięcznie. Za wizytę u kardiologa płacił 100 zł zaś u psychiatry 80 zł. Natomiast koszt utrzymania K. D. jej matka określiła na kwotę około 1.000 zł miesięcznie. Koszt utrzymania mieszkania wynosił: czynsz 150 zł miesięcznie, gaz w sezonie grzewczym 500 zł, a poza sezonem 350 zł co drugi miesiąc, energia elektryczna 98 zł miesięcznie. G. D. pracowała, zarabiając brutto 1600 zł m miesięcznie.

Dowód:

Akta SR w Dzierżoniowie III RC 420/12

Obecnie powód J. D. nadal otrzymuje świadczenie z KRUS, które od marca 2014 roku wynosi brutto 1030,23 zł (netto 878,23 zł). Po potrąceniu należności alimentacyjnych i kwot na podatek dochodowy oraz ubezpieczenie społeczne, powód otrzymuje kwotę 422,23 zł miesięcznie. Koszty związane z utrzymaniem mieszkania wynoszą ponad 300 zł miesięcznie (czynsz – 240 zł, energia elektryczna – 42 zł, gaz – 30-37 zł). J. D. nadal cierpi na chorobę wieńcową przewlekłą oraz depresję nawracającą, a także cukrzycę typ 2 i nadciśnienie tętnicze. Na zakup leków powód wydaje około 340-360 zł miesięcznie. Powód jest współwłaścicielem pojazdu marki A. (...) nr rej. (...) r. prod. 1997.

J. D. od 2000 roku do kwietnia 2006 roku sprzedał nieruchomości (działki rolne) za łączną kwotę 63.500,00 zł.

G. D. od 3 lutego 2014 roku jest osobą bezrobotną z prawem do zasiłku, który obecnie wynosi brutto 776,10 zł miesięcznie. Wcześniej pracowała jako sprzedawca w sklepie mięsny jednakże przez rok chorowała i otrzymywała zasiłek chorobowy w kwocie około 1340 zł miesięcznie, a następnie zasiłek rehabilitacyjny w kwocie ponad 1500 zł miesięcznie. Matka pozwanej nadal pozostaje pod kontrolą lekarza ginekologa. Mieszka z córką K. D., która ma 16 lat i jest uczennicą III klasy gimnazjum. Koszt utrzymania pozwanej matka określiła na kwotę około 1200 zł miesięcznie. Pozwana jest leczona alergologicznie, powinna nosić okulary z powodu stwierdzonej wady wzroku. Interesuje się informatyką i chodzi na nieodpłatne zajęcia z informatyki. Z powodu braków środków finansowych pozwana zaprzestała uczęszczania na dodatkowe lekcje języka angielskiego. G. D. za gaz w sezonie grzewczym uiszcza opłatę około 800 zł co dwa miesiące zaś poza sezonem 250 zł. Opłata za energię elektryczną wynosi 100 zł miesięcznie zaś za czynsz 150 zł miesięcznie.

Dowód:

- karta informacyjna z dn.17.04.2013 – k. 10-12

- faktura VAT (...) z 20.08.13r.- 13

- faktura nr (...) z 18.09.13 r. –k.14

- faktura VAT z dn. 19.09.13 r. – k 65

- test wysiłkowy z 25.04. 12r. – k.66

- faktura VAT (...) z dn. 16.10.13 r. – k. 23

- faktura VAT (...) z dn.15.11.13r. – k.24

- faktura VAT (...) z dn. 2.12.13r. – k. 32
- faktura VAT (...) z dn. 12.12.13 r. – k. 31
- faktura VAT (...) z dn. 17.12.13 r. – k. 25
- faktura VAT (...) z dn. 23.12.13r. – k. 29
- faktura VAT (...) z dn. 23.12.13r. – k. 30
- faktura VAT (...) z dn. 8.01.14 r. – k.- 26
- faktura VAT (...) z dn. 20.01.14r. – k. 27
- faktura VAT (...)/-01/14 z dn. 3.01.14r. – k. 28
- faktura VAT (...) z dn. 12.02.14 r. – k. 53
- faktura VAT (...) z dn. 7.03.14r. – k. 52
- faktura (...) z dn. 14.03.14r. – k. 51
- faktura VAT (...) z dn. 24.03.14r. – k. 50
- zaświadczenie ZUS z dn. 13.01.14r. – k. 33-34
- pismo ze Starostwa Powiatowego z dn. 3.02.14r. – k. 40
- decyzja z dn. 17.02.14 r. – 42
- zaświadczenie o stanie zdrowia z dn. 24.02.14r. – k. 44
- potwierdzenia dla wpłacającego – k. 74
- zaświadczenie .Banku z dn. 7.03.14r. – k. 45 -46
- decyzja KRUS z dn. 20.03.13r. – k.47-49
- akt notarialny z 25.08.2004 r. – k. 76-79
- akt notarialny z dn. 18.12.2001 r. – k. 80-81
- akt notarialny z dn. 16.03.2005 r. – k. 83-84
- akt notarialny z dn. 9.02.2006 r. – k. 85-86
- akt notarialny z dn. 8.08.2000 r. – k. 87-88
- akt notarialny z dn. 5.04.2006 r. – k. 89-91
- akt notarialny z dn. 29.08.2005 r. – k. 92-93
- akt notarialny z dn. 14.09.2005 r. – k. 94-95
- akt notarialny z dn. 21.09.1995 r. – k. 96-97
- zeznania J. D. – k. 98verte-99

- zeznania G. D. – k. 99 i 99verte

- pismo KRUS z dn. 24.04.2014 r. – k. 106

SĄD ZWAŻYŁ :

W przedmiotowej sprawie podstawą prawną żądania J. D. jest art. 138 kroc, który stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Do stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu tego przepisu, należy brać pod uwagę czy istniejące warunki i okoliczności, w danej sytuacji, mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (wyt. SN z 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, OSNC 1988, nr 4, poz. 42). Zaś przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron, przy czym należy ustalić czy pogorszeniu się sytuacji zarobkowej i majątkowej zobowiązanego do alimentacji odpowiada równoznaczny wzrost potrzeb uprawnionego do alimentacji, a zasądzone na rzecz uprawnionego alimenty nie przekraczają możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego (wyrok SN z 12 marca 1973 r., III CRN 6/73, niepubl.) Zakres usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (art. 135§1 kroc) w niniejszej sprawie wyznacza treść art. 96 kroc, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa. Rodzice dziecka, które jeszcze nie może utrzymać się samodzielnie, powinni przede wszystkim zaspokajać jego potrzeby konsumpcyjne oraz czynić osobiste starania o jego wychowanie.

Miarodajnym w ocenie czy nastąpiły zmiany, o których stanowi art. 138 kroc, jest porównanie sytuacji w jakiej znajdowały się strony w czasie ostatniego rozpoznawania sprawy o alimenty, z ich sytuacją obecną.

Alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie na rzecz pozwanej K. D. od jej ojca, były zasądzone w kwietniu 2012 roku. Przypomnieć jednak należy, że alimenty w tej samej kwocie były zasądzone od J. D. na rzecz K. D. już w wyroku z dnia 26 marca 2009 roku. A zatem od pięciu lat kwota alimentów pozostaje niezmienna. Powództwo J. D. o obniżenie tych alimentów zostało oddalone w dniu 30 kwietnia 2013 roku. Wówczas Sąd ustalił, że nie zaistniały okoliczności uzasadniające obniżenie alimentów gdyż po stronie J. D. nie doszło do pogorszenia sytuacji materialnej, majątkowej, ograniczenia możliwości zdobywania środków na utrzymanie lub do znacznego wzrostu usprawiedliwionych wydatków. Wyrok w tej sprawie uprawomocnił się w dniu 7 czerwca 2013 roku. Pozew w niniejszej sprawie powód wniósł w dniu 24 września 2013 roku.

Sąd uznał, że powód J. D. nie wykazał, aby zaistniały okoliczności uzasadniające uwzględnienie jego powództwa. Zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zaś art. 232 kpc stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Sąd Najwyższy podkreślił, że konstytucyjna zasada sprawiedliwości nie może być rozumiana w taki sposób, że sąd orzekający ma obowiązek podejmować określone czynności z urzędu, "wyręczając" niejako stronę (wyrok SN z dnia 3 września 2003 r., II CKN 425/01). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne - art. 6 k.c.

Zarówno w poprzednim jak i tym postępowaniu powód powoływał się na swój stan zdrowia oraz koszty związane z leczeniem. Jednakże z przedłożonych przez powoda dokumentów, a w szczególności z karty informacyjnej z dnia 17 kwietnia 2013 roku, jak i zaświadczenia o stanie zdrowia z dnia 24 lutego 2014 roku wynika, że powód od wielu lat cierpi na te same schorzenia. Również w zeznaniach powód przyznał, że na problemy kardiologiczne cierpi od 1999 roku, na depresję od 2000 roku zaś na cukrzycę od trzech lat. Z konsultacji kardiologicznej z dnia 9 stycznia 2014 roku wynika, że stan ogólny powoda jest stabilny, a leczenie powinno przebiegać „jak dotychczas”. Wprawdzie, jak zeznał powód, nasiliły się u niego stany depresyjne, ale – co oświadczył powód na rozprawie w dniu 28 maja

2014 roku – mimo zalecenia lekarza psychiatry nie podjął leczenia szpitalnego. Taka postawa J. D. jest jednak wyborem powoda, co zapewne wiązać się może z ponoszeniem dodatkowych kosztów leków, ale w konsekwencji nie powinno mieć wpływu na wysokość alimentów na rzecz pozwanej. Abstrahując od kwestii dotyczących zdrowia powoda, należy stwierdzić, iż zarówno w dacie ostatniego rozpoznawania sprawy o obniżenie alimentów jak i teraz powód utrzymywał, że jego jedynym źródłem dochodu jest świadczenie z KRUS. W kwietniu 2013 roku to świadczenie wynosiło brutto 959,38 zł zaś obecnie 1030,23 zł miesięcznie. Koszty związane z eksploatacją mieszkania są w zasadzie na takim samym poziomie. Wzrosły wprawdzie koszty zakupów leków, bowiem poprzednio wynosiły około 200 zł miesięcznie, a obecnie 340-360 zł miesięcznie, jednakże w przedmiotowym postępowaniu powód nie wykazał, aby ponosił koszty wizyt lekarskich, a co było wykazane w poprzednim postępowaniu (kardiolog 100 zł, psychiatra 80 zł). Na marginesie należy wskazać, że zarówno leczenie psychiatryczne jak i kardiologiczne może być prowadzone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, co znacznie obniża koszty leczenia. Skoro J. D. nadal otrzymuje świadczenie z KRUS, obecnie wyższe o 70 zł, nadal cierpi na te same schorzenia, a ponadto nie zmieniły się koszty mieszkania, to nie można stwierdzić, aby nastąpiły zmiany, o których stanowi art. 138 krop. Aktualna sytuacja bytowa powoda, którą przedstawił J. D. Sądowi, nie wynika bynajmniej z obiektywnych okoliczności lecz, zdaniem Sądu, z nierozważnego dysponowania własnym majątkiem. Z przedłożonych aktów notarialnych wynika, że w okresie od 2000 roku do kwietnia 2006 roku powód sprzedał nieruchomości (działki rolne) za łączną kwotę 63.500,00 zł. Pozwana K. D. urodziła się w (...) roku.

W niniejszej sprawie istotne jest, że nie zmniejszyły się usprawiedliwione potrzeby pozwanej K. D., które jej matka w 2013 roku określiła na kwotę 1000 zł zaś obecnie na kwotę 1200 zł miesięcznie. Nie wzrosły także możliwości zarobkowe i majątkowe G. D., która nie pracuje i która miała problemy zdrowotne, o czym świadczy fakt, że przed przyznaniem zasiłku dla bezrobotnych pobierała świadczenie chorobowe, a następnie rehabilitacyjne. Obecnie matka pozwanej otrzymuje zasiłek dla bezrobotnych w kwocie brutto 776,10 zł miesięcznie.

Mając na uwadze powyższe Sąd nie uwzględnił żądania powoda, uznając że J. D. nie wykazał po swojej stronie zmian, o których stanowi art. 138 krop i dlatego orzekł jak na wstępie.